

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ
Херсонський факультет**

**ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ТА РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

**матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
(31 жовтня 2019)**

**ХЕРСОН
2019**

УДК 34(477)(05)
ББК 67.9 (4 Укр)
П 68

Рекомендовано до друку Вченою радою
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № ...від2019р.)

Редакційна колегія:

Бараненко Р.В., кандидат технічних наук, доцент;
Беніцький А.С., кандидат юридичних наук, професор;
Великий В.М., кандидат педагогічних наук, доцент;
Корунчак Л.А., кандидат юридичних наук;
Моргунова Т.І., кандидат технічних наук, доцент;
Оржинська Е.І., кандидат юридичних наук;
Соловей О.М., кандидат юридичних наук;
Шкута О.О., доктор юридичних наук, доцент.

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними
коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів,
цитат, цифр і прізвищ несуть автори та їх наукові керівники.

ISBN

П 68 **Пріоритетні напрямки розвитку та реформування
правоохоронних органів України** : матеріали Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції (31 листопада 2019
року, м. Херсон) / за ред. :Р. В. Бараненко, А. С. Беніцького та
О. О. Шкути. – Херсон : «ВКФ ЛТД «Типографія Стар», 2019.–
294 с.

УДК 34(477)(05)

ISBN

© Херсонський факультет
Одеського державного університету
внутрішніх справ, 2019

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ № 1
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ СИСТЕМИ
МВС УКРАЇНИ**

Бездольний М. Ю. ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ.....	11
Бельський С. В., Олійник О. І. ІНСТИТУТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ.....	14
Бондар В. В., Починок Ю. О. ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В МІЖНАРОДНОМУ АСПЕКТІ.....	18
Бурцева І. В., Новіков М. М. ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАПОЗИЧЕННЯ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	23
Вайда Т. С. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ДОШОК ЯК ЕФЕКТИВНА ПЕДАГОГІЧНА УМОВА УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....	29
Вайда Т. С., Круглик М. І. СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ДОШОК ТА ВРАХУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДЛЯ ЇХ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО МВС УКРАЇНИ.....	35
Великий В. М. ФОРМУВАННЯ ДОВІРЧИХ ВІДНОСИН ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	42
Довженко М. О., Великий В. М. ЧИ МОЖНА НАРОДИТИСЯ ГЕНІЄМ У ПРАВОВІЙ СФЕРІ?.....	48

<i>Юрчик І. О., Пузирьов М. С.</i> ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ЗАСУДЖЕНИХ	218
---	-----

СЕКЦІЯ 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗКРИТТЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

<i>Венгер Т. О., Новіков М. М.</i> ПРО ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	223
<i>Галуцько В. М.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ	228
<i>Гресько М. О., Новіков М. М.</i> ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	232
<i>Кіріченко А. В., Андрусенко О. А.</i> ІСТОРІЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	237
<i>Колтуннік С. В., Устюжанінова О. Т.</i> ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН ТА ПРЕКУРСОРІВ	242
<i>Моргунова Т. І.</i> ДОКУМЕНТАЦІЯ ЯК ДОКАЗ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ	245
<i>Нетяга В. В.</i> ЗАПОБІГАННЯ КОНТРАБАНДИ В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	251
<i>Пилипчук А. С., Устюжанінова О. Т.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА	253
<i>Половинка Л. М., Новіков М. М.</i> ДЕЯКІ ЗАХОДИ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛІСТИКИ НА ПРАКТИЦІ	257

<i>Полуцька В. А., Савельєва І. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ДОПИТУ	262
<i>Савельєва І. В.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ СТАТЕВИХ ЗЛОЧИНІВ ЗА НОВЕЛАМИ В КК УКРАЇНИ 2019 РОКУ	267
<i>Семенов А. О., Новіков М. М.</i> СВІТОВИЙ ДОСВІД ТЕОРЕТИЧНО-ПРИКЛАДНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ	272
<i>Хелік В. В.</i> ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ ОСОБАМИ, ЯКІ КЕРУЮТЬ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ: АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	277
<i>Ясинська А. В., Устюжанінова О. Т.</i> ДЕЯКІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	280

СЕКЦІЯ 4

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИДІЇ
КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

<i>Басараб О. Т., Басараб О. К.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У ПИТАННЯХ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИНАМ	285
<i>Шкута О. О.</i> ДЕТЕРМІНАНТИ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У МІСЦЯХ НЕСВОБОД. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	289
<i>Щербина М. В., Бараненко Р. В.</i> АНАЛІЗ АТАК НА СЕГМЕНТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	291

щодо можливості вчинення ними злочинів у сфері обігу наркотичних засобів: недостатній рівень правової свідомості та знань; низький рівень організованої системи дозвілля; вживання алкогольних, спиртних та наркотичних речовин; низький рівень правосвідомості батьків та недостатня увага щодо виховання дитини, нав'язлива реклама Інтернет-ресурсів, які пропагують вживання наркотичних засобів [4, с.104].

Висновок. У роботі ми визначили, що основним методом боротьби зі злочинністю неповнолітніх у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів є превентивна та профілактична діяльність, заснована на засадах соціального, економічного й культурного характеру. Така діяльність покликана забезпечити достойний рівень культури, добробуту, виховання та навчання нового покоління.

Враховуючи проблематику піднятого нами питання, доведено необхідність модернізації й вдосконалення ефективності державної та соціальної політики, яка буде спрямована на профілактику злочинів, вчинених неповнолітніми у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів і запропонували способи їх подальшого та найшвидшого подолання.

Література:

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України: кодекс від 05.04.2001, редакція від 25.09.2019. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Галушко Б.С. Поняття злочину у кримінальному праві України. // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – №3. – С.592-596.
3. Лесько Н.В. Правове виховання дітей – важливий напрям профілактики правопорушень. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. – 2014. – №810. – С.33-37.
4. Мотунова Н.В. Сутність поняття профілактики правопорушень серед неповнолітніх. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Випуск 31. – С.104-106.

Документація як доказ при розслідуванні економічних злочинів

Моргунова Тетяна Іванівна

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри професійних та спеціальних дисциплін,
Херсонський факультет
ОДУВС

Документація в криміналістиці та судовій бухгалтерії виконує певну роль у збиранні доказів з кримінального провадження. Документи є важливим засобом первісного обліку грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей; спостереженням за діяльністю суб'єктів господарювання; контролю за законністю, достовірністю господарських операцій і бухгалтерської інформації, та можуть використовуватись як докази у справах при розслідуванні економічних злочинів.

У сучасних умовах для забезпечення якості й оперативності бухгалтерської інформації, поліпшення внутрішньої організації підприємств, установ та організацій існує чітка й налагоджена система документообігу. З давніх часів документи слугували як засоби свідчення й доказу певних фактів, мали велике правове значення. Сьогодні в умовах тотальної комп'ютеризації змінилися не лише зовнішній вигляд документів, але й їх функції та властивості.

Питання документації під час розслідування злочинів є об'єктом дослідження у працях вчених-криміналістів, як С.В. Бардаш, М.І. Бондар, В.А. Дерій, А.А. Ейсман, В.М. Жук, Є.Т. Коновалов, В.О. Коновалова, Л.Н. Кузнецова, С.О. Левицька, В.Ф. Палій, В.І. Подольський, М.В. Салтєвський, І.Я.Фрідман та ін. [1, с.1].

При розслідуванні злочинів конкретного виду необхідно враховувати їх особливості. Залежно від цих особливостей повинна визначатися не тільки стратегія, а й тактика розслідування, зокрема, особливості організації та проведення відповідних слідчих дій. Такі особливості є своєрідним ключем до

успіху розслідування. Вони обов'язково повинні враховуватися при плануванні і проведенні слідчих дій у ході розслідування економічних злочинів. Ними повинна визначатися тактика розслідування цих злочинів.

Виходячи з особливостей вчиненого злочину, цілком очевидним є те, що одним з основних джерел інформації про вчинений злочин є різного роду відомості та документи, в яких відображені відповідні фінансові операції, правовідносини, рух різних матеріальних цінностей та грошових коштів. Різноманітні злочини (переважно розкрадання приватного, колективного та державного майна у різних галузях економіки, використання бюджетних грошових коштів) виявляють за допомогою суперечностей, що містяться: в окремому документі, у двох або декількох документах, що відображають рух однієї чи декількох взаємозв'язаних операцій, у документах, що відображають рух однорідних цінностей, зафіксованих у даних бухгалтерського обліку.

Документи, що використовуються, класифікуються за такими ознаками:

1. *За призначенням:*

1) розпорядчі документи містять у собі накази або завдання на проведення будь-яких господарських операцій (чек на одержання готівки з розрахункового рахунку підприємства; доручення на придбання товарно-матеріальних цінностей);

2) виконавчі документи засвідчують здійснення господарської операції, крім того, вони є підставою для облікових засобів (видаткова накладна на видачу сировини або матеріалів зі складу тощо);

3) комбіновані документи містять у собі одночасно елементи розпорядчого та виконавчого документів, тобто і наказ про здійснення господарської операції, і доказ того, що вона проведена (видатковий касовий ордер).

2. *За джерелами виникнення (порядком складання):*

1) первинні документи фіксують господарські операції безпосередньо. Вони складаються на момент здійснення операції, або після її завершення (прибутковий касовий ордер, рахунки на оплату, вимоги, накладні тощо);

2) зведені документи відображають ряд операцій, проведених протягом певного часу, і складаються на підставі первинних документів (реєстри платіжних вимог, звіти касира та інших осіб, накопичувальні відомості тощо).

3. *За охопленням операцій:*

1) разові документи;

2) накопичувальні документи.

4. *За кількістю позицій:*

1) однопозиційні документи;

2) багатопозиційні документи.

5. *За місцем складання:*

1) внутрішні документи складені на підприємстві і не виходять за його межі (касовий ордер, вимога, тощо);

2) зовнішні документи надійшли з інших підприємств і відсилаються за його межі (товарно-транспортна накладна, виписки з розрахункового рахунку тощо).

6. *За якісними ознаками:*

1) доброякісні документи. Відповідають всім вимогам, викладеним у чинному Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;

2) недоброякісні документи:

- фіктивні - документи, яких не існує і які видаються з певною метою за дійсні;

- підроблені - подають господарську операцію в перекрученому вигляді;

- безтоварні - відображають неіснуючу господарську операцію;

- безгрошові - документи з розпискою про одержання грошей, але одержувач гроші не отримав.

Первинні документи є підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій, фіксують здійснення господарських операцій, крім того, способи вчинення окреслених злочинів шляхом внесенням завідомо неправдивих відомостей. Для контролю та впорядкування оброблених даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи. Ось чому слідчий повинен знати вимоги до оформлення цих документів, адже під час огляду потрібно буде встановити факт їх дотримання

чи порушення. Документи можуть бути складені у паперовій або у електронній формі та мати наступні обов'язкові реквізити: назву документа (форми); дату складання; назву підприємства, від імені якого складено документ; зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції. Первинні документи, складені в електронній формі, застосовуються у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Документи повинні бути складені при здійсненні господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її завершення [2, с.14].

Аналіз бухгалтерської документації дозволяє слідчому визначити наявність або відсутність будь-яких зловживань і порушень:

- чи своєчасно склалися бухгалтерські документи;
- коли і ким був здійснений фінансово-господарський контроль;
- чи достовірно відображалися господарсько-фінансові операції;
- який розмір матеріальної шкоди;
- механізми скоєння злочинів з допомогою бухгалтерських документів;
- хто із посадових та матеріально відповідальних осіб повинен нести персональну відповідальність за привласнення, розтрату товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів.

Крім того, з документів стає зрозумілим, хто і за що повинен був відповідати, які обов'язки на кого було покладено, і в чому вони полягали. Зіставлення документів дозволяє визначити, діяли відповідні особи в рамках своїх посадових обов'язків або виходили при їх здійсненні за межі своїх повноважень.

З кожним роком усе більше впроваджується електронний документообіг. Актуальним стає дослідження електронних документів в цілому, електронних підписів, електронних повідомлень. Ефективності розслідування злочинів сприятиме проведення

комплексної комп'ютерно-технічної та судово-бухгалтерської експертизи, використання спеціалістів у галузі економічних знань.

Документи, які фіксують і підтверджують усі господарські операції, надають бухгалтерському обліку особливу юридичну чинність є основним джерелом інформації під час розслідування економічних злочинів і доказовою базою під час досудового розслідування та судового розгляду. Так, наприклад під час перевірки законності використання бюджетних грошових коштів на території оперативного обслуговування міжрайонного відділу №13 (м. Нова Каховка) Управління захисту економіки в Херсонській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України була отримана оперативна інформація з приводу незаконного привласнення бюджетних грошових коштів під час виконання будівельних робіт у будівлі медичного закладу генеральним директором ПрАТ «Фірма Херсоноблагробуд» на значну суму. Під час перевірки отриманої оперативної інформації був здійснений моніторинг інформаційно-телекомунікаційної системи «Prozoro. Публічні закупівлі», в результаті якого встановлено, що між комунальним закладом Центральна міська лікарня м. Нова Каховка, в особі його керівника головного лікаря та ПрАТ «Фірма Херсоноблагробуд», в особі його генерального директора укладено договір підяду. Предметом договору є будівля інфекційного відділення. ПрАТ «Фірма Херсоноблагробуд» зобов'язана власними силами виконати реконструкційні роботи, а комунальний заклад Центральна міська лікарня м. Нова Каховка, оплатити їх вартість. Загальна вартість доручених підрядникові робіт дорівнює 1 319 554,80 грн. з урахуванням ПДВ. Строки виконання робіт грудень 2016 – грудень 2017 рр. Будівля інфекційного відділення була введена до експлуатації, всі реконструкційні роботи виконані, сторонами договору складено та погоджено акти прийомки фактично виконаних обсягів робіт, а замовником здійснено оплату таких робіт, згідно актів.

Слідчий звернувся до суду з відповідним клопотанням, погодженим з прокурором прокуратури, про надання тимчасового доступу до відомостей та документів, їх вилучення, що перебувають у володінні ПрАТ «Фірма Херсоноблагробуд», і які у подальшому можуть бути використані як доказ у кримінальному провадженні. За

наявною оперативною інформацією до актів виконаних робіт внесено завідома неправдиві відомості, щодо обсягу фактично виконаних робіт. Тобто привласнення бюджетних грошових коштів відбулось, шляхом внесення до офіційних документів неправдивих відомостей з метою отримання грошових коштів за фактично невиконаний обсяг робіт на суму більше ніж 250 000 гривень. На підставі ухвали слідчого судді був проведений тимчасовий доступ до речей і документів, з метою вилучення оригіналів документів, які стосуються виконання зазначених будівельних робіт на об'єкті інфекційного відділення комунального закладу. Під час проведення вказаної процесуальної дії було з'ясовано, що будівельні роботи на вказаному об'єкті проводилися на підставі інших договорів та додаткових угод до них, які не відповідають договору, зазначеному в інформаційно-телекомунікаційній системі «Prozoro. Публічні закупівлі» [3, с.1].

В підсумку відзначимо, що питання використання бухгалтерських документів у роботі слідчого при розслідуванні економічних злочинів мають пріоритетне значення. Розслідування економічних злочинів багато в чому залежить від правильності планування слідчих дій. Це аксіома, яку неможливо спростувати. Слідчий при плануванні і проведенні слідчих дій повинен особливу увагу приділяти документації як доказу при розслідуванні економічних злочинів.

Література:

1. Глібок В.М. Роль документів у розслідуванні злочинів. Теорія і практика правознавства. Електронне наукометричне фахове видання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – Вип.1 (9) / 2016. – С.9-11.
2. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність від 16.07.99. №996-XIV. Із наступними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Платформа LIGA: ZAKON. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://verdictum.ligazakon.net/document/72215383>

Запобігання контрабанді в Україні: актуальна проблема сьогодення

Нетяга В.В.

аспірант кафедри кримінального права та кримінології, Університет державної фіскальної служби України

Однією з найнебезпечніших загроз національній безпеці України на сучасному етапі ми виділяємо контрабанду, яка згідно ст. 201 КК України передбачає переміщення товарів через митний кордон України поза митним та прикордонним контролем або з приховуванням від митного контролю, вчинене у великих розмірах, а також незаконне переміщення історичних та культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних або вибухових речовин, зброї та боєприпасів [1].

Проведений нами аналіз наукових праць та останніх публікацій з даної проблематики свідчить про те, що сучасні ринкові умови господарювання в Україні мають значну криміногенну спрямованість, несуть у собі негативні наслідки, що призводить до порушень стандартів економічного розвитку країни.

На жаль, контрабанди в Україні на ряду з корупцією набула небачених масштабів і боротьба з цим негативним явищем є одним із першочергових завдань держави у справі захисту її економічних інтересів. Насамперед, контрабанда по своїй суті завдає велику шкоду фінансово-кредитній системі в державі, впливає на зовнішньоекономічну діяльність, паливно-енергетичну сферу, а також стала причиною ненадходження до бюджету країни десятка мільярдів гривень.

У зв'язку із тим, що значна частина експортно-імпортних товаропотоків в Україні має контрабандне походження, погіршується стан розвитку вітчизняної економіки, дестабілізується внутрішній ринок, оскільки нелегальне ввезення іноземних товарів зменшує попит на українську не конкурентоздатну продукцію, завдаючи збитки вітчизняному товаровиробнику.

Окрім цього, результати такої злочинної діяльності негативно впливають на суспільні відносини у сфері захисту життя та